

Vorbereidingsdossier plenaire behandeling WVUT 11-11-2020

Inhoud

Spreektekst introductie.....	2
BLOK 1: Informatielevering derden.....	6
Informatielevering derden spreektekst	7
Gegevenslevering derden uren.....	9
AMvB gegevenslevering	11
Overleggen AMvB.....	14
Stuitende voorhang per NvW	15
Dilemma AMvB	19
Gegevensuitwisseling gemeenten	21
Blok 2 – proportioneel vaststellen.....	23
Proportioneel vaststellen advies landadvocaat	24
Ontvangen advies landadvocaat	26
Proportioneel vaststellen zonder betalingsregeling	28
Pleitbaar standpunt	30
Memo VaCo 2017.....	31
Consequenties memo VaCo	33
Dubbele boekhouding	35
Blok 3 – problematiek inkomensstijgingen	36
Problematiek inkomensstijging	37
Blok 4 – overige vragen	38
Uitzondering arbeidseis termijn	39
Aanpak fraude.....	41
Stavaza invorderingen	43
Nota van wijziging € 750.....	45

Spreektekst introductie

- Dank u wel Voorzitter.
- Voor u ligt het wetsvoorstel Wet verbetering uitvoerbaarheid toeslagen.
- Ik ben blij dat dit wetsvoorstel hier nu ligt. Ik vind de maatregelen in dit wetsvoorstel namelijk belangrijk, omdat ze het huidige toeslagenstelsel verbeteren.
- De vragen die uw Kamer heeft gesteld, sterken mij in dit streven. En hieruit maak ik op dat er op hoofdlijnen draagvlak is voor de maatregelen.
- Voordat ik inga op uw vragen, wil ik het wetsvoorstel op hoofdlijnen toelichten.
- De afgelopen maanden hebben mij zeer gesterkt in mijn overtuiging dat we uiteindelijk een compleet ander toeslagenstelsel nodig hebben.
- Uw Kamer heeft ook heel duidelijk gevraagd om de uitwerking van opties waarbij toeslagen in het geheel verdwijnen. Een stap naar een **ander stelsel** - waarbij de zekerheid en voorspelbaarheid voor burgers wordt vergroot - is noodzakelijk. Hierover zullen we later verder spreken.

- Tegelijk blijf ik me binnen het huidige stelsel met volle energie inzetten om zo snel mogelijk de problemen van gedupeerde ouders op te lossen en het huidige stelsel te verbeteren.
- Daar draagt dit wetsvoorstel, zoals gezegd, aan bij. Met dit wetsvoorstel zet ik mij in op de volgende drie belangrijke doelen:
 - het versterken van de praktische rechtsbescherming van de burger,
 - het verbeteren van de menselijke maat in het toeslagenstelsel,
 - en het oplossen van de meest schrijnende situaties rond het toeslagpartnerschap.
- Daarnaast heb ik door middel van een nota van wijziging nog twee maatregelen getroffen, te weten:
 - Tegemoetkoming van 750 euro
 - Voorhangprocedure

Ad 1. 750 euro

- Zoals u weet hecht ik veel waarde aan een zorgvuldig proces om gedupeerde ouders te

compenseren. Zij moeten helaas langer wachten dan eerder is gecommuniceerd.

- Om deze reden wil ik alle ouders een tegemoetkoming geven. Deze tegemoetkoming bedraagt 750 euro en wordt niet verrekend met andere herstelbetalingen.

Ad 2. Voorhang

- Ik vind het van belang dat uw Kamer goed betrokken is bij de keuze welke persoonsgegevens bij de toeslagen worden gedeeld. Daarom wordt het tweede onderdeel van de nota van wijziging betreft het regelen van een voorhangprocedure bij de uitbreiding of aanpassing van de gegevensuitwisseling door derden. Ik vind het belangrijk om de Kamer uitgebreid te betrekken welke persoonsgegevens door derden worden gedeeld. Concreet houdt dit in dat een aanpassing van de AMvB in de toekomst met uw Kamer zal worden besproken.
- Dan kom ik nu op uw vragen. Over een deel van de vragen hebben wij elkaar vorige week gesproken. Op een aantal onderwerpen ben ik

schriftelijk nader ingegaan. Graag ga ik met u in gesprek over de resterende vragen.

- De gestelde vragen zal ik beantwoorden aan de hand van de volgende structuur:
 - 1. Informatielevering door derden
 - 2. Proportioneel vaststellen
 - 3. Problematiek bij inkomensstijging
 - 4. Overige vragen

BLOK 1: Informatielevering derden

Informatielevering derden spreektekst

Spreektekst:

- Ik wil beginnen met de vragen over de informatielevering door derden.
- Graag benadruk ik nogmaals het belang van deze regeling.
- Juiste en volledige informatie is essentieel om hoge terugvorderingen te voorkomen. Door de informatielevering door derden komen eventuele afwijkingen in gegevens eerder aan het licht. Door toeslaggerechtigden hierop te attenderen en te vragen om gegevens indien nodig aan te passen, kan het voorschot worden bijgesteld en worden terugvorderingen voorkomen.
- Met deze maatregel wordt het mogelijk gemaakt om die informatie bij derden op te vragen in plaats van bij de toeslaggerechtigde. Dit is dus juist bedoeld om mensen te ondersteunen bij het op de juiste manier aanvragen van toeslagen.
- Ik zou graag een paar zaken willen benadrukken. Ten eerste kan de aanvraag voor de toeslag naar aanleiding van dergelijke informatie gedurende het jaar alleen worden gewijzigd door de toeslagontvanger of met uitdrukkelijke toestemming van de toeslagontvanger.

Bijvoorbeeld als een kinderopvangorganisatie aangeeft dat er veel minder uren zijn afgenomen in een maand, dan krijgt de ouder een melding van de BD met de suggestie om de aanvraag van de kinderopvangtoeslag aan te passen, omdat het aantal uren af lijkt te wijken van wat eerder is opgegeven. De ouder moet dan zelf hier ja of nee op zeggen.

- Ten tweede krijgt zo'n ouder dan dus te zien op basis waarvan de suggestie wordt gedaan. Mocht er dan toch de situatie ontstaan dat de administratie van de kinderopvang niet klopt, wordt dat meteen duidelijk.
- We spraken vorige week ook over het advies van de AP op deze maatregel. Inmiddels heb ik deze aan uw Kamer doen toekomen. Uit het advies bleek dat de AP geen inhoudelijke opmerkingen had.
- Daarnaast is, zoals u weet, afgelopen vrijdag besloten om een inspectie voor belastingen, toeslagen en douane op te richten als extra versterking van de controlemogelijkheden en als waarborg voor zorgvuldig gebruik van informatie.
- Tot slot is in de tweede nota van wijziging een voorhangprocedure opgenomen, waardoor eventuele wijzigingen van de AMvB aan u zullen worden voorgelegd.

Gegevenslevering derden uren

Steller/Partij: Omtzigt D66

Vraag: 6. Als het aantal uren dat de opvanginstelling doorgeeft afwijkt van het aantal uren in de aanvraag kinderopvangtoeslag, krijgt de ouder dan informatie over hoeveel uren de opvanginstelling heeft doorgegeven? Met andere woorden, wat staat er in de brief die ouders dan krijgen? Kunt u ervoor zorgen dat deze info op de portal komt?

Van Weyenberg vraagt zich af hoe gegevensuitwisseling zorgvuldig wordt gedaan. Kunnen mensen het nu inzien (bij kinderopvang of belastingdienst)?

Kern antwoord:

- De Belastingdienst/Toeslagen streeft ernaar de ouder zoveel mogelijk persoonlijk per telefoon te benaderen.
- In dat gesprek wordt aangegeven welk aantal uur door de kinderopvangorganisatie is doorgegeven en hoe dit afwijkt van de aanvraag.
- Indien persoonlijk telefonisch contact niet mogelijk is, zal de Belastingdienst/Toeslagen dit per brief toelichten.
- Met dit contact wordt de ouder in staat gesteld zijn gegevens te controleren en desgewenst aan te passen. Ook kan de ouder naar aanleiding hiervan contact opnemen met de kinderopvangorganisatie.

- Zo kan worden voorkomen dat onnodig hoge terugvorderingen ontstaat.
- Het is op korte termijn niet mogelijk om de door de kinderopvangorganisatie geleverde gegevens op te nemen in het toeslagenportal van de ouder.
- Dit vergt een aanzienlijke IV-aanpassing die niet op korte termijn gerealiseerd worden.

Steller/Partij: Omtzigt / CDA
Vraag: Wat komt er nog meer in de AMvB over gegevenslevering door derden aan B/T?

Kern antwoord:

- In de schriftelijke reactie n.a.v. WGO 1 heb ik met de Kamer gedeeld welke gegevens worden opgenomen in de AMvB die in werking treedt op 1 januari 2021.
- Het gaat om gegevens die maandelijks door kinderopvangorganisaties moeten worden verstrekt.
- Deze gegevens worden onder de huidige wet door ca. 80% van de kinderopvangorganisaties ook al uitgewisseld, alleen dan op verzoek van B/T en dus niet spontaan, zoals nu wel voor alle kinderopvangorganisaties wordt voorgesteld. Sinds begin dit jaar worden de gegevens ook maandelijks geleverd.
- Dit om hoge terugvorderingen te voorkomen door richting ouders tijdig te signaleren om de kinderopvangtoeslag gegevens te actualiseren.
- Als relevante gegevens niet maandelijks worden verstrekt, kunnen hoge terugvorderingen onvoldoende worden voorkomen en ouders onvoldoende worden

ondersteund in het tijdig doorgeven van wijzigingen.

- Het kabinet wil zich juist hard maken om hoge terugvorderingen te voorkomen en ouders te ontlasten en een helpende hand te bieden waar mogelijk.
- Het kabinet heeft momenteel geen plannen om de spontane informatieverplichting ook voor andere derden dan kinderopvangorganisaties te laten gelden.

(Verdieping antwoord:)

• De gegevens in de AMvB die per 1 januari 2021 in werking treedt, zijn:

1. gegevens over het kind en de ouder:

- burgerservicenummer
- naam
- geboortedatum

2. gegevens over de kinderopvangorganisatie:

- soort opvang dat wordt afgenomen
- aantal afgenomen uren
- gemiddeld uurtarief van de afgenomen uren
- de ingangs- en einddatum van de schriftelijke overeenkomst met de ouder
- het registratienummer in het Landelijk Register Kinderopvang.

• Dit betreffen gegevens die kinderopvangorganisaties reeds op verzoek

aan B/T leveren t.b.v. uitvoering van de
kinderopvangtoeslag (definitieve toekenning).

Overleggen AMvB

Steller/Partij: Omtzigt / CDA

Vraag: Kunnen we de AMvB voor morgen krijgen om er nog naar te kijken?

Kern antwoord:

- Ik kan de AMvB vertrouwelijk overleggen.

(Verdieping antwoord:)

- N.v.t.

Stuitende voorhang per NvW

Steller/Partij: Omtzigt / CDA

Vraag: Wil het kabinet met een NvW regelen dat er bij de AMvB een stuitende voorhang wordt geregeld?

Kern antwoord:

- In de 2^e nota van wijziging is voorzien in een voorhangprocedure.
- Naar het oordeel van het kabinet volstaat deze voorhangprocedure.
- Voor nog een NvW ziet het kabinet daarom geen aanleiding.
- Dat neemt niet weg dat uw Kamer intensiever betrokken wenst zijn.
- De door de Kamer gewenste mate van betrokkenheid kan daarom het beste met een amendement worden vormgegeven.

(Verdieping antwoord:)

- Ik kan mij voorstellen dat daarbij wordt gekozen voor de meest gebruikelijke vorm van voorhang, te weten gecontroleerde delegatie.
- In dat geval wordt een ontwerp-AMvB aan beide Kamers overgelegd, en hebben beide Kamers de gelegenheid om in discussie te gaan met de betrokken bewindspersonen.

- Wel betekent die vorm van voorhang dat de concept-AMvB pas na de reactietermijn van beide Kamers voor advies naar de RvS gaat.
- Voor de AMvB die op 1 januari 2021 in werking moet treden, zou dat dan betekenen dat die datum niet kan worden gehaald.
- Dat is onwenselijk omdat momenteel kinderopvanginstellingen niet verplicht zijn relevante gegevens te verstrekken, en daarom niet alle kinderopvanginstellingen meedoen, waardoor er een groep ouders is die zelf alle gegevens moeten overleggen.
- Het is ook onwenselijk omdat verwerking van persoonsgegevens te belangrijk is om, zoals nu het geval is, in een ministeriële regeling te regelen.
- In de AMvB die op 1 januari 2021 in werking moet treden gaat het alleen om gegevens t.b.v. de KOT.
- Gegevens die gebruikt kunnen worden om ouders te ondersteunen in het wijzigen van hun kinderopvangtoeslag en daarmee hoge terugvorderingen voorkomen.
- Een doelstelling die het kabinet, juist in dit debat, voor alle ouders zo belangrijk vindt.
- Daardoor komt de beoogde vroegsignalering voor de ouders die nu zelf gegevens moeten overleggen, in gevaar.
- Die vroegsignalering is nodig om ook voor hen het risico op hoge terugvorderingen te verkleinen.

- Dat risico is juist bij KOT zo groot omdat terugvorderingen daar al snel heel hoog kunnen zijn.
- Bovendien blijft er voor die ouders een administratieve last bestaan.
- Ook dat is iets dat het kabinet gelet op het doenvermogen van de burger graag wil voorkomen.
- Deze nadelen doen zich trouwens nog sterker voor bij stuitende voorhang, omdat inwerkingtreding dan nog langer op zich zal laten wachten.

Verdieping m.b.t. verschil tussen gecontroleerde voorhang en zware voorhang (t.b.v. uw begrip):

- Bij gecontroleerde voorhang kunnen de Kamers formeel de AMvB niet tegenhouden. Dat kunnen zij alleen door de delegatiegrondslag, d.w.z. de bepaling in de wet die regelt dat een AMvB kan worden gemaakt, weg te amenderen (of via een novelle).
- Bij zware voorhang kunnen de Kamers een AMvB wel tegenhouden (stuiten). Dan hebben ze - bij een kwalificerende aantal leden - namelijk de wettelijke mogelijkheid om het kabinet te verplichten geen AMvB te maken maar de materie van de beoogde AMvB in een wetsvoorstel te gieten.

- Als die mogelijkheid wordt ingeroepen, dan duurt het langer voordat de te regelen materie gaat gelden.

Dilemma AMvB

Steller/Partij: Snels/GL

Vraag: Hoe kijkt de staatssecretaris aan tegen het dilemma dat de Kamer moet instemmen met een regeling waarbij ze de AMvB nog niet hebben kunnen inzien en wat vindt de staatssecretaris van het amendement van de SP om de informatiedeling voorlopig uit het pakket te halen?

Kern antwoord:

- Ik begrijp het dilemma van de Kamer. In het wetsvoorstel wordt een grondslag opgenomen voor een AMvB. En deze AMvB is nog niet bekend.
- Daarom heb ik bij nota van wijziging een voorhangprocedure opgenomen.
- Deze procedure ziet echter niet op de AMvB die nu voorligt voor advies bij de Raad van State.
- De gegevens waar de AMvB op ziet worden nu ook al **desgevraagd** door de Belastingdienst opgevraagd bij kinderopvanginstanties. De gegevens veranderen niet. Ik wil alleen dat dit maandelijks en uit eigen beweging gebeurt.
- En laat ik nogmaals voorop stellen dat de AMvB tot doel heeft om de burger te

ontlasten en om hoge terugvorderingen te voorkomen.

- Tegelijkertijd begrijp ik uw dilemma.

Daarom zal ik de AMvB vertrouwelijk met u delen, zoals ook door de heer Omtzigt is gevraagd. Ik hoop daarmee uw Kamer gerust te kunnen stellen.

- Het totaal stoppen van de informatiedeling, die nu ook al plaatsvindt, met de Belastingdienst/Toeslagen, zoals de SP voorstelt, vind ik geen goed idee.

- Zonder informatiedeling met de Belastingdienst/Toeslagen moet alle informatie van de toeslaggerechtigde komen. Dit zorgt voor een zeer grote lastenverzwaring voor burgers.

- Daarnaast is de informatievoorziening van groot belang voor de tijdige controle van de ingediende aanvragen. Met informatie die van derden wordt verkregen kan worden geverifieerd of de aanvragen kloppen.

- Tijdige controle is nodig om hoge terugvorderingen te voorkomen.

Met opmerkingen Hier moet nog besloten worden wat het plan van aanpak wordt.

Gegevensuitwisseling gemeenten

Steller/Partij: Lodders / VVD en Van Weyenberg / D66

Vraag: Kan vooruitlopend op uitkomst van de motie inzake gegevensuitwisseling tussen gemeenten een snellere stap gezet worden? Bijvoorbeeld een lichtere vorm van gegevensverstrekking die beperkt is tot alleen het doel van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire en alleen voor mensen die het willen.

Kern antwoord:

- Ik onderschrijf het belang dat mevrouw Lodders schetst. Ook op andere terreinen ondervinden gedupeerde ouders bij de kinderopvangtoeslag problemen.
- Ook de heer van Weyenberg heeft dit naar voren gebracht en vraagt of mensen niet geholpen kunnen worden, wanneer zij daar zelf toestemming toe geven, dat bijvoorbeeld gemeenten hun bsn-nummer mogen krijgen.
- Zoals ook eerder aangekondigd, zet ik mij in op een brede schuldenaanpak. En kan verstrekking van gegevens, zoals BSN, tussen de Belastingdienst en gemeenten daarbij een oplossing bieden, als ouders dit zelf ook willen.
- Daarom sta ik zeker positief tegenover het voorstel van mevrouw Lodders en de heer

Van Weyenberg. Ik ben dus ook aan de slag
gegaan om te kijken wat mogelijk is, en ik
hoop dat dat vandaag nog tot een
amendement kan leiden.

NB. stemt nog met mw. Lodders af.

Blok 2 – proportioneel vaststellen

Proportioneel vaststellen advies landadvocaat

Steller/Partij: PVV / CDA / D66

Vraag: de heer **Mulder** vraagt waarom ik niet zelf de Tweede Kamer heb geïnformeerd over het advies van de Landsadvocaat uit 2009 m.b.t. proportioneel terugvorderen. De heer **Omtzigt** vraagt hoe het komt dat dit advies is weggehouden voor mij en voor iedereen die onderzoek heeft gedaan. De heer **Weijenberg** vraagt of het advies de ambtelijke en politieke top heeft bereikt en wat ermee is gedaan.

Kern antwoord:

- Ik verwijs naar het antwoord in de brief van maandag op de vragen van de heren Omtzigt en Snels over de totstandkoming van niet-proportioneel terugvorderen
- Het concept-advies is naar boven gekomen bij het uitzoekwerk hiervoor.
- Het advies is destijds gevraagd door een juridisch medewerker van Belastingdienst/ Toeslagen, en voor zover ik nu weet, toen niet breed gedeeld.
- Omdat het concept-advies mij niet eerder bekend was, heb ik de Kamer hierover ook niet eerder kunnen informeren.
- Dat betreurt ik uiteraard.
- Zoals ook aangegeven in de brief zoeken we verder naar stukken die meer

duidelijkheid moeten geven over de reden voor het advies, over wat hiermee is gedaan en waarom dit niet volledig is gevolgd.

- Hier kom ik in de vierde Voortgangsrapportage KOT op terug.

Ontvangen advies landadvocaat

Steller/Partij: Omtzigt CDA

**Vraag: Mogen wij dit advies van de
landsadvocaat voor morgenochtend
ontvangen?**

Kern antwoord:

- Uw Kamer heeft op grond van artikel 68 van de Grondwet recht op inlichtingen.
- Ik ben altijd gaarne bereid specifieke inlichtingen te verschaffen, spontaan, maar ook wanneer uw Kamer daarom verzoekt.
- Het is echter staand kabinetsbreed beleid om (juridische) documenten die zijn opgesteld voor intern beraad geen onderwerp te maken van politiek debat.
- Onder intern beraad moeten ook de adviezen van door de staat geraadpleegde advocaten worden verstaan.
- Ik heb in mijn brief toegezegd om verder te zoeken naar stukken die meer duidelijkheid moeten geven over de reden voor het advies, over wat hiermee is gedaan en waarom dit niet volledig is gevolgd.

- Hier kom ik in de vierde Voortgangsrapportage KOT op terug.
- Ik zal dan ook het advies van de LA nader duiden.

Proportioneel vaststellen zonder betalingsregeling

Steller/Partij: CDA

Vraag: de heer Omtzigt vraagt naar ouders die door financiële problemen de kinderopvangkosten te laat betalen, zonder dat er een betalingsregeling is. Kan dit niet alsnog worden meegenomen bij het proportioneel vaststellen?

Kern antwoord:

- Proportioneel vaststellen aan de hand van de tijdig betaalde kosten is de nieuwe basis.
- We hebben gezocht naar een evenwicht tussen maatwerk voor de ouder enerzijds en het tijdig kunnen vaststellen van de toeslag waar de ouder recht op heeft anderzijds.
- In verreweg de meeste gevallen wordt de opvang gedurende het jaar of vlak daarna betaald.
- Voor ouders die door financiële problemen de kinderopvang niet meteen kunnen betalen is de weg van een betalingsregeling met de kinderopvangorganisatie bedoeld.
- Dat is objectief kenbaar. De latere betalingen op basis van een dergelijke regeling worden dan als tijdig aangemerkt voor de bepaling van de toeslag.
- Daarnaast kan ook in andere uitzonderlijke omstandigheden met een te late betaling aan

de kinderopvang rekening worden gehouden voor het bepalen van de KOT. Deze mogelijkheid is nieuw en ziet niet op het door financiële problemen te laat betalen van de kinderopvang.

Evt toezegging bij doorvragen Omtzigt

- Ik zal in de voortgangsrapportage KOT monitoren of de gehanteerde termijnen tot problemen leiden.

Pleitbaar standpunt

Steller/Partij: Nijboer PvdA

Vraag: de heer Nijboer vraagt of het pleitbaar standpunt de redenering is geweest van het hele toeslagenbeleid dat de afgelopen jaren tot zoveel immens lijden heeft geleid

Kern antwoord:

- Het is de taak van een uitvoeringsorganisatie om de wet toe te passen op voorliggende gevallen. En hierbij die wet zo goed mogelijk te interpreteren.
- De Belastingdienst/Toeslagen heeft destijds een uitleg van de toeslagwetgeving gehanteerd die door de hoogste rechter is gevolgd.
- Achteraf kunnen we constateren dat het niet-proportioneel toekennen tot zeer onevenredige gevolgen heeft geleid. Reden waarom we tot 2007 terug herstel bieden.

Met opmerkingen Dit lijkt me echt geen handig antwoord.

Memo 2017

Steller/Partij: Omtzigt - CDA

Vraag: de heer Omtzigt vraagt hoe het kan dat het memo van de uit 2017 drie jaar kan wegblijven en waarom de ADR het memo pas 3 dagen voor de oplevering van zijn rapport heeft ontvangen.

Kern antwoord:

- Ik kan geen andere verklaring geven voor deze feiten dan ik heb gedaan. Het is een voorbeeld hoe signalen vanuit de organisatie moeilijk naar boven komen.
- Ik zet mij in voor een open en veilige cultuur. Zo wil ik voorkomen dat signalen niet naar boven komen. Daar moeten nog forse stappen in gezet worden.
- Daarnaast speelt de slechte informatiehuishouding bij Toeslagen – ook in de jaren dat het memo is opgesteld een rol.

Verdieping antwoord: wie heeft dit memo wanneer precies ontvangen

- Het memo is in 2017 voor het vorige MT Toeslagen opgesteld en is vóór 2019 niet buiten Toeslagen gedeeld.
- In aanloop naar het debat van 11 juni 2019 is de vraag opgekomen of er al eerder

signalen waren dat er zaken niet goed waren gegaan bij CAF 11.

- De vorige [] Toeslagen heeft naar aanleiding daarvan het memo gedeeld met de landelijk [] Toeslagen.
- Vervolgens is het memo gedeeld met de [] en een aantal medewerkers vanuit Toeslagen en de Belastingdienst.
- Het is toen niet gedeeld met de [] [] en de staatssecretaris, maar er is wel een verwijzing opgenomen in de factsheets.

Verdieping: waarom zo laat naar de ADR?

- De ADR heeft gezien welke documenten naar de [] en staatssecretaris zijn verzonden, daar maakte dit memo dus geen onderdeel van uit. Ook had de ADR niet het verslag ontvangen van de MT-dag van Toeslagen waar dit besproken werd.
- Bij de feitencheck op het conceptrapport die de ADR heeft gevraagd, heeft de landelijk [] Toeslagen hen gewezen op het memo van de [] dat met het MT Toeslagen was gedeeld.
- Dit vond kort voor de afronding van het onderzoek plaats.

Consequenties memo

Steller/Partij: Omtzigt - CDA

Vraag: de heer Omtzigt vraagt welke consequenties er zijn nu het hele MT Toeslagen het memo op een heidag in 2017 heeft ontvangen, niemand het aan de staatssecretaris heeft verteld en dit memo niet meteen is gedeeld.

Kern antwoord:

- Het memo was voor het vorige MT Toeslagen opgesteld. Het memo is vóór 2019 niet buiten Toeslagen gedeeld.
- Ik betreur dat de signalen die in dit memo zijn geuit, niet de aandacht hebben gekregen die zij verdienen.
- De Nationale Ombudsman kwam enkele maanden later in zijn rapport ook met kritische conclusies over het handelen van Toeslagen in de CAF-11 zaak.
- Hier is door Toeslagen wel opvolging aan gegeven en dit rapport is met de staatssecretaris en tevens met uw Kamer gedeeld.
- Tevens zijn vanaf april 2017 gesprekken gevoerd met de advocate van een aantal ouders uit CAF 11.
- Helaas weten wij weten met elkaar wat uiteindelijk de opvolging is geweest van het

rapport van de NO. Het is te betreuren dat een echte oplossing voor deze en andere ouders nog zo lang op zicht heeft laten wachten.

(Verdieping antwoord:) Bij doorgevragen: wat betekent dit voor de betrokken ambtenaren

- Ik spreek niet met uw Kamer over individuele ambtenaren
- In het algemeen wil ik opmerken dat ik mij inzet voor een open en veilige cultuur bij Toeslagen. Daarbij hoort ook dat we met elkaar in gesprek gaan over wat er in het verleden niet goed gegaan is. Daar moeten nog forse stappen in gezet worden.

Dubbele boekhouding

Steller/Partij: Omtzigt - CDA

Vraag: de heer Omtzigt vraagt wanneer de staatssecretaris wist dat er een dubbele boekhouding was omdat er een tweede set MT verslagen blijkt te zijn en de ADR hier 6 keer om heeft gevraagd.

Kern antwoord:

- Ik ben op dinsdag 27 oktober geïnformeerd dat dit memo besproken is op een MT-dag. Dit kwam naar boven naar aanleiding van het uitzoeken van de context over het vaktechnisch memo uit 2017.
- Ik ben toen ook geïnformeerd dat het verslag van die MT-dag niet gedeeld was met de ADR.
- Ik heb toen gevraagd om na te gaan of dit voor meer verslagen gold en gevraagd de meest uitgebreide versies van de MT-verslagen op te leveren.
- Met het oog op maximale transparantie heb ik deze verslagen gisteren met uw Kamer gedeeld.

Blok 3 – problematiek inkomensstijgingen

Problematiek inkomensstijging

Steller/Partij: Omtzigt CDA, Lodders VVD en Van Weyenberg D66

Vraag: De heer Omtzigt vraagt of de staatssecretaris kan kijken of een oplossing te bedenken is voor situaties waarbij de toeslaggerechtigde gedurende het jaar gaat werken of meer gaat verdienen.

Mevrouw Lodders vraagt om te blijven zoeken naar quick fixes voor het vereenvoudigen van het toeslagenstelsel. Hierbij wijst zij op de positie van studenten die na hun studie gaan werken of meer gaan verdienen.

Ook de heer Van Weyenberg heeft deze zorgen.

Kern antwoord:

- Mijn doel is steeds geweest om schrijnende situaties bij de toeslagen op te lossen en die schrijnende situaties voor de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.
- In het huidige wetsvoorstel en het eerdere spoedwetsvoorstel van dit jaar is het oplossen van schrijnende situaties ook steeds de belangrijkste insteek geweest.
- Ik kan mij dan ook goed vinden in de wens van de heer Omtzigt en mevrouw Lodders om te zoeken naar meer oplossingen.

- Uiteraard zijn deze kwesties niet alleen aan mij, maar ook aan de andere betrokken bewindspersonen bij de toeslagen.
- Ik kan derhalve op dit moment nog geen toezegging doen op deze punten.
- Wel kan ik toezeggen hierop later alsnog terug te komen via een kamerbrief.

Blok 4 – overige vragen

Uitzondering arbeidseis termijn

Steller/Partij: Omtzigt / CDA

Vraag: Hoe werkt de uitzondering op de arbeidseis bij een gevangenisstraf van 8 maanden? Kan het kabinet regelen dat dat ook hier ontstaat?

Kern antwoord:

- De uitzondering op de arbeidseis bij detentie beoogt iets te doen voor de gevallen waarin een van de partners is gedetineerd en langdurig niet kan voldoen aan de arbeidseis.
- Bij een gevangenisstraf van 8 maanden is de voorgestelde uitzondering niet van toepassing.
- Er wordt immers niet voldaan aan de voorwaarde dat sprake moet zijn van een vrijheidsbenemende straf of maatregel van langer dan een jaar.
- De grens van een jaar is bewust gekozen.
- Deze grens is namelijk dezelfde als de hardheidsclausule voor gedetineerden die geldt in de huurtoeslagwetgeving.
- Dat laat onverlet dat het kabinet een amendement om de grens te verlagen welwillend zal bekijken.

(Verdieping antwoord:)

- N.v.t.

Aanpak fraude

Steller/Partij: Omtzigt CDA

Vraag: Kan de staatssecretaris toezeggen om de Kamer per brief te informeren over welke fraude met toeslagen de Belastingdienst tegenkomt en hoe dit wordt aangepakt?

o

Kern antwoord:

- In de voortgangsrapportages is uw Kamer geïnformeerd over de fraudeaanpak bij Toeslagen.
- Ook in de volgende voortgangsrapportage zal ik de Kamer hierover informeren.

Verdieping antwoord:

- Er is de afgelopen maanden veel capaciteit ingezet op de hersteloperatie.
- Dit heeft geleid tot minder capaciteit voor de fraudeaanpak.
- De CAF 11-zaak heeft daarnaast veel impact op de uitvoering van de fraudeaanpak.
- Het opnieuw inrichten van ons fraudeproces, met de lessen uit CAF 11 in ons achterhoofd, heeft prioriteit.

- Het kennisniveau van de medewerkers wordt verhoogd en werkinstructies worden herschreven.
- Hierna zal de fraudeaanpak weer intensiever opgepakt worden.

Stavaza invorderingen

Steller/Partij: Omtzigt/CDA

Vraag: Hoe staat het met invorderingen? Is er nog een achterstand bij invordering, en hoeveel daarvan komt door corona en hoeveel met andere oorzaken? En waardoor? Hoeveel belastinggeld is er dat gewoon klaar is voor invordering?

Kern antwoord:

- Per september 2020 is er een bedrag van ongeveer €35 miljard aan openstaande vorderingen.
- € 12 miljard hiervan hebben betrekking op het versoepelde uitstelbeleid in verband met de coronacrisis.
- De invordering hiervan is sinds september weer stapsgewijs opgestart.
- Daarnaast kunnen er diverse andere redenen zijn dat er nog niet is ingevorderd.
- € 10 miljard is bijvoorbeeld nog niet invorderbaar, omdat terzake bezwaar is gemaakt. Het gaat hier niet om een achterstand in betaling.

- Dat geldt ook voor € 5 miljard aan uitstaande bedragen waarvan de betalingstermijn nog niet verstreken is.
- De resterende vorderingen zijn wel invorderbaar. Hiervoor zijn alle herinneringen, aanmaningen en dwangbevelen voor zover betalingstermijnen zijn verstreken inmiddels verzonden.

Nota van wijziging € 750

Steller/Partij: Omtzigt CDA

Vraag: Kan de Tweede Kamer een toelichting krijgen op de rode vlaggen in de uitvoeringstoets voor de 750 euro voor ouders voor kerst uit het wetsvoorstel van Toeslagen? Daarin wordt een handhavingsprobleem benoemd voor de groep die meent zich geregistreerd te hebben voor 1 november maar de BD dit niet terug kan halen. Om welke categorie mensen gaat het hier? Graag toelichting.

Kern antwoord:

Rode vlaggen

- Rode vlaggen in een Uitvoeringstoets betekenen dat grote risico's of gevolgen worden gezien voor de uitvoering.
- De gesignaleerde risico's kunnen zich voordoen als de maatregel wordt doorgevoerd.
- Het doel van de uitvoeringstoets is dat dat in de besluitvorming kan worden meegewogen.

Handhaving

- Ouders die zich bij de Belastingdienst/Toeslagen hebben gemeld omdat zij denken in aanmerking te komen voor herstel zijn geregistreerd.

- Deze registratie is onder meer bedoeld om deze ouders maatwerk te kunnen bieden.
- Er wordt nu voor gekozen deze registratie ook te gebruiken om de doelgroep voor de eenmalige tegemoetkoming af te bakenen.
- Dit heeft tot gevolg dat ouders rechten kunnen ontlenen aan deze registratie, terwijl de registratie eerder niet met dat doel was opgezet.
- Zodoende zijn ten tijde van de registratie geen waarborgen ingebouwd voor raadpleging en naleving met dit doel.
- Er is geen alternatief.